

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 7 sierpnia 2017 r.

Poz. 2774

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P.II. 4131.2.129.2017 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 3 sierpnia 2017 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz. 446 ze zm.) oraz art. 35 ust. 1, art. 42 ust. 6, ust. 7 i art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 1379 ze zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

§ 2. i § 3 uchwały Rady Gminy Niwiska z dnia 29 czerwca 2017 r. Nr XXXVII/209/2017 w sprawie określenia szczegółowych zasad udzielania i rozmiaru obniżek nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Niwiska, szczegółowych zasad zwalniania od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązku wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli szkół nie wymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela.

Uzasadnienie

Mocą uchwały Nr XXXVII/209/2017 z dnia 29 czerwca 2017 r. Rada Gminy Niwiska określiła zasady udzielania i rozmiar obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono kierownicze stanowiska w szkołach oraz tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli pedagogów, psychologów i logopedów, nauczycieli wspomagających w klasach integracyjnych i nauczycieli przedszkola prowadzących zajęcia w grupach mieszanych.

W podstawie prawnej uchwały Rada Gminy powołała się na art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 42 ust. 6 i 7 i art. 91d pkt 1 ustawy- Karta Nauczyciela.

Zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela: „Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa:

2) zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3;

3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, nauczycieli kolegiów pracowników służb społecznych, nauczycieli kształcenia na odległość, nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy o systemie oświaty, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość.”

Według art. 91d pkt 1 tej ustawy: "W przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 30 ust. 6 i 10a, art. 42 ust. 7, art. 42a ust. 1, art. 49 ust. 2, art. 54 ust. 7, art. 70a ust. 1 oraz art. 72 ust. 1 - wykonuje

odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa;" Powołane wyżej przepisy art. 42 ust. 7 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, poza wskazaniem zagadnień powierzonych organom prowadzącym do uregulowania w formie uchwały określają także granice prawotwórczej kompetencji przyznanej w tym zakresie organowi prowadzącemu. Ustawodawca wyznaczył czytelną granicę tej kompetencji, wskazując, iż organ prowadzący szkołę lub placówkę jest władny określić zasady udzielania i rozmiar zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć lub zwolnić z obowiązku realizacji tych zajęć nauczycieli pełniących stanowiska kierownicze, a także ustalić tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć obowiązujący nauczycieli wymienionych w art. 42 ust. 7 pkt 3 cytowanej ustawy. Udzielona radzie gminy mocą przepisu art. 42 ust. 7 pkt 2 i 3 przedmiotowej ustawy norma kompetencyjna nie oznacza dowolności w zakresie ustalania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli wymienionych w art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy oraz rozmiaru zniżek oraz zwolnień od tych zajęć wobec nauczycieli pełniących stanowiska kierownicze. Zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Zatem każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy i nie przekraczała udzielonego upoważnienia. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Według § 3 uchwały "W szczególnie uzasadnionych przypadkach Wójt Gminy Niwiska może w ramach posiadanych środków zwolnić od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć określonych w § 1 niniejszej uchwały, lub zmniejszyć tygodniowy wymiar zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowisko kierownicze w szkołach jeżeli warunki funkcjonowania szkoły powodują znaczne zwiększenie zadań dyrektora." Powyższym przepisem Rada Gminy upoważniła Wójta do przyznawania dyrektorom gminnych placówek oświatowych zwolnień z realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, o którym mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela. Wobec jednoznacznego brzmienia art. 91d pkt 1 tej ustawy ustanawiającego wyłączną kompetencję do przyznawania wspomnianych zwolnień radzie gminy, zapis § 3 cyt. uchwały należy traktować jako zrzeczenie się przez Radę Gminy na rzecz Wójta, bez należytej podstawy prawnej, części swoich kompetencji jako organu prowadzącego szkołę lub placówkę. Tego typu działanie narusza zasadę legalizmu, wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP, a także art. 94 Konstytucji, w oparciu o który organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. W przypadku omawianych zwolnień od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć przez nauczycieli pełniących funkcje kierownicze w placówkach oświatowych, ustawodawca nie przewidział możliwości przeniesienia przez radę gminy jej kompetencji do udzielania tych zwolnień (tzw. subdelegacji) na wójta gminy.

Uregulowanie przez Radę Gminy w § 2, że do realizacji godzin ponadwymiarowych przez nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze wymagana jest zgoda Wójta Gminy Niwiska w związku z brzmieniem art. 35 ust. 1 jest wkroczeniem w kompetencję ustawodawcy. To z aktu rangi ustawowej wynika dopuszczalna ilość godzin ponadwymiarowych, jaka może być przyznana nauczycielowi. Ponadto z wymienionych przepisów nie wynika by przydzielenie bądź nieprzydzielenie nauczycielowi godzin ponadwymiarowych było uzależnione od zajmowanego przez nauczyciela stanowiska kierowniczego i że w tym zakresie wymagana jest zgoda wójta. Ani art. 42 ust. 7 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela ani art. 35 ust. 1 i 2 tej ustawy nie upoważniają organu prowadzącego do reglamentacji czy pozbawiania nauczycieli pełniących funkcje kierownicze realizacji godzin ponadwymiarowych. Warunki przydzielania tych godzin zajęć zostały określone w ustawie, a organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie został upoważniony do ustanowienia innych warunków ich przydziału czy konkretyzacji tych warunków. Wskazuje się, że taka kompetencja dla Rady nie wynika także z art. 42 ust. 7 jak również z art. 30 ust. 6 ustawy, upoważniającego Radę do określenia regulaminu wynagradzania nauczycieli. Na podstawie tego przepisu ustawy Rada została upoważniona do określenia szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw. Zatem kompetencja Rady została przez ustawodawcę ściśle określona i w jej ramach nie mieści się określenie przez Radę w drodze aktu prawa miejscowego warunków przyznawania godzin ponadwymiarowych. Co więcej, kwestie dotyczące pracy w godzinach ponadwymiarowych nauczycieli korzystających z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć zostały uregulowane w art. 42a ust. 3 ustawy. Ustawodawca wprowadzając wyjątek od zakazu pracy w godzinach nadliczbowych ww. grupy nauczycieli, dopuścił taką możliwość w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 42 ust. 6 ustawy, tj. dyrektorów i wicedyrektorów szkół oraz nauczycieli pełniących inne stanowiska kierownicze w szkole, a także nauczycieli, którzy obowiązki kierownicze pełnią w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono

stanowiska kierownicze. Z istoty aktu prawa miejscowego wynika niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących norm o charakterze powszechnie obowiązującym. Jeżeli organ stanowiący wychodzi poza wytyczne zawarte w upoważnieniu, to mamy do czynienia z przekroczeniem kompetencji, co musi skutkować zastosowaniem środków nadzorczych, bowiem Rada unormowała stan, którego normować nie może.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

**z up. Wojewody Podkarpackiego
DYREKTOR GENERALNY URZĘDU**

Marcin Zaborniak